

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito: Dereito constitucional I

Materia	Dereito: Dereito constitucional I			
Código	V08G080V01101			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1º	1C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Sarmiento Mendez, Jose Antonio			
Profesorado	Gregores Villaverde, Maria Jose Sarabia Garcia, Maria Jesus Sarmiento Mendez, Jose Antonio			
Correo-e	xsarmiento@parlamentodegalicia.e			
Web				
Descrición xeral	O Dereito constitucional desde os principios teóricos e prácticos.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de síntese e análise.	B1
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma efectiva.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Traballar de forma colaborativa.	B9
Preocupación pola calidade.	B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
Comunicarse de maneira efectiva nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.	B13
Coñecer as principais institucións xurídicas do Dereito constitucional.	A1
Coñecer a función do Dereito constitucional como sistema regulador da sociedade civil e do Estado.	A2
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico.	A3
Coñecer os principios e valores constitucionais.	A4
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito constitucional na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	A6
Coñecer as estruturas socio-políticas do ámbito nacional e internacional.	A7
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8
Ser quen de empregar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do Dereito e desenvolver dialéctica xurídica.	A9
Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico.	A10
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos.	A14
Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15
Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao Dereito.	A16
Ser quen de elaborar normas.	A17
Ser quen de negociar e mediar.	A18

Contidos

Tema	
1. Dereito constitucional.	Orixes e evolución do constitucionalismo. Modelos de Dereito constitucional.
2. Historia do constitucionalismo español e a Constitución Española de 1978.	Textos constitucionais do século XIX. Constitución de 1931. Constitución de 1978.
3. O sistema constitucional de produción do dereito.	Dereito constitucional e ordenamento xurídico.
4. A Constitución como norma xurídica superior.	O valor normativo da Constitución. Principio de xerarquía normativa e Constitución como norma xurídica superior.
5. As garantías da supremacía da Constitución.	Concepto. O control de constitucionalidade da lei. A reforma da Constitución.
6. O Tribunal Constitucional.	Composición, funcións e competencias.
7. Fontes do Dereito.	Introdución. Tipos de leis. Normas con rango de lei. O Dereito autonómico: o bloque de constitucionalidade.
8. Organización territorial de Estado.	A Administración local na Constitución: municipios e provincias. As comunidades autónomas. Relación entre o Estado e as comunidades autónomas: reparto de competencias.
9. O Dereito da Unión Europea no ordenamento xurídico español.	O Dereito europeo na Constitución.
10. Teoría do Estado.	Definición do concepto de Estado e elementos constitutivos. Estado liberal e Estado democrático. Estado e Constitución: o Estado social e democrático de dereito.
11. Os poderes do Estado.	A división de poderes. Poder lexislativo. Poder executivo. Poder xudicial.

Planificación

Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais

Resolución de problemas e/ou exercicios	12	0	12
Traballos de aula	24	0	24
Titoría en grupo	3	0	3
Estudo de casos/análises de situacións	0	23	23
Traballos tutelados	0	23	23
Sesión maxistral	40	0	40
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	59	60
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	25	30
Traballos e proxectos	1	9	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise e resolución de exercicios prácticos relacionados coa temática da materia. Esta actividade realizarase de forma autónoma por parte do alumnado.
Traballos de aula	O alumno realiza traballos prácticos na aula baixo as directrices e a supervisión do profesor.
Titoría en grupo	Reunións que o alumno mantén co profesor da materia para recibir asesoramento sobre o desenvolvemento daquelas actividades que o estudante debe realizar de forma autónoma, e para expoñer as dúbidas que sobre a materia obxecto de estudo se lle poidan presentar no proceso de ensinanza-aprendizaxe.
Estudo de casos/análises de situacións	Lectura e análise de documentos xurídicos ou casos prácticos reais, coa finalidade de que o alumno complete coñecementos, reflexione sobre o particular, e interprete e xere as hipóteses que considere oportunas.
Traballos tutelados	Actividade autónoma do estudante que, de forma individual ou en grupo, elabora un traballo escrito sobre algún tema da materia que o docente considera que debe ser obxecto dun estudo pormenorizado ou sobre algunha lectura indicada previamente por este. Os estudantes adquiriran pericia na busca de información, na redacción de documentos e na lectura e o manexo de bibliografía.
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Mediante as titorías en grupo resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.
Traballos tutelados	Mediante as titorías en grupo resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en función dos coñecementos que teñen sobre a materia.	70%
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos que haberá que resolver. Os alumnos deben responder á actividade suscitada aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	20 %
Traballos e proxectos	O estudante presenta, de forma oral ou escrita, o resultado obtido na elaboración dun documento sobre algún dos temas da materia, podendo tratarse tamén do resumo dalgunha lectura de especial interese para a mellora dos coñecementos dos alumnos.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que non podas ser avaliados segundo as metodoloxías descritas, en todo caso, terán dereito a facer un exame final. A puntuación obtida nesta proba representará o 100% da calificación tanto en primeira como en segunda

convocatoria. Os alumnos calificados como non aptos na primeira convocatoria, realizarán en segunda convocatoria un exame final escrito de resposta longa. A avaliación desta proba representará entre o 70% e o 100% da puntuación dependendo dos resultados obtidos polo alumno nas outras metodoloxías previstas: probas prácticas e traballos e proxectos. Na segunda convocatoria, o sistema de avaliación consistirá nunha proba de resposta longa cuxa cualificación será equivalente ao 80% da nota final, que se complementará con 20% restante proporcionado pola valoración dun traballo escrito realizado polo alumno sobre un tema proposto polo docente.

Bibliografía. Fontes de información

Ferrero Guglielmo, **Poder: los genios invisibles de la ciudad**, Tecnos 2ª ed. rev.,

---

Recomendacións
